

**NAKNADNO UVRŠTENI DOKUMENTI
ORGANIZACIJA NARODNOOSLOBODILAČKOG
POKRETA**

BROJ 110a

**IZVJEŠTAJ ANDRIJE BOŽANIĆA-STEVE, OD 22. LIPNJA 1942. GO-
DINE ŠTABU IV OPERATIVNE ZONE O FORMIRANJU DRUGOG
BATALJONA II ODREDA IV OPERATIVNE ZONE¹**

Stab
IV. Operativne Zone

A. Br.....
22 juna 1942

Štabu IV. Operativne Zone

Drug Bajer² se povratio iz Bosne 20. VI. Opširniji izvještaj o njegovom putovanju nije Vam dostavljen, jer je Mosorska i Rogoznička Ceta kao i jedna Splitska Ceta stigla istog dana, to pak smo se zadržali oko organizacije Bataljona, kojega smo prema Vašem naređenju od 21. VI. formirali i uputili istoga dana predveče na ugovoreni položaj. Mislimo da ste se već s njime povezali.

Ni ovaj put Vam ne šaljemo opširan izvještaj o rezultatima putovanja druga Bajera u Bosnu i to zbog toga, što će imenovani Štab II. Odreda IV. Operativne Zone koji je imenovan sporazumno sa O.M. Livno održati svoju prvu sjednicu 26 o. mj. u S. Sajković, na koji je nužno potrebno da prisustvuje jedan član Štaba Zone, tj. drug Jović ili drug Mi-lić.³ Tom prilikom će se detaljno upoznati sa situacijom na terenu ovoga odreda i o rezultatima njegovog putovanja. Sastanak Štaba bio je zakazan u s. Sajković za 20 o. mj. radi važnih zadataka koji su nastali pred Bataljon »Vojin Zirojević«, to je sporazumno sa njima sastanak odgođen za 26 o. mj. Pošto o ovoj odgodi iz tehničkih razloga nije bio obaviješten zamjenik komandanta II. Odreda drug Hotić to je ovaj danas stigao u Štab. On će se ovdje zadržati do 24 o. mj. kada će krenuti na teren Bataljona »Starac Vujadin« da se upozna sa njegovim stanjem i organizacijom i tu će sačekati 26 o. mj. tj. dan sastanka Štaba II. Odreda. U Štab su imenovani: za komandanta drug Dušan Jović, zamjenik drug

¹ Dokument, pisan na stroju, nalazi se u Arhivi VII, Beograd, br. reg. 28/1—2, k. 1492.

³ Ivo Amulić

³ Maks Baće

Hotić Mesud. Za političkog komesara drug Cinkara,⁴ zamjenik drug Đordo,⁵ Intendant drug Vujičić Pera. Obaviještajni oficir drug Mioč Ante. Operativni oficir drug Latifić Ismet. Sekretar Štaba drug Polić Miloš. Agiprop Štaba drug Priolić.

U prilogu Vam šaljem izvještaje Bataljona »Vojin Zirojević« br. 1 od 18 juna i izvještaj sa položaja istog datuma.

Javite nam da li imate veze sa drugom Jovićem.⁶ On se do danas nije javio. Drug Bajer čeka da mu se on javi.

U Vašem dopisu Br. 139/42 niste nam potvrdili primitak naših dopisa od 17 i 19 o. mj. Neznamo šta je sa četničkim materijalom kojeg navodite u dopisu Br. 126/42.

Pozdravljamo Vas drugarskim borbenim pozdravom

Smrt fašizmu — Sloboda naroda!

Politički komesar:

Komandant: u.z.

Stevo¹

P. S. U međuvremenu smo primili Vaše pismo br. 147/42 na kojem vam u kratko odmah odgovaramo.

Komandni sastav novoformiranog bataljona je slijedeći: Komandant drug Petica,⁸ zamjenik drug Stanko⁹ zamjenik biv. komandira Mosorske čete. Politički komesar drug Le va j¹⁰ zamjenik drug Gandi¹¹ politkom. b. Rogozničke čete. Intendant drug Ivić. Ostala mjesta u štabu su upražnjena.

Drugom Grubiši dostavit ćemo zadatke koje ste postavili u ovom pismu.

Kuriri Južno-Dalmatinskog bataljona još nisu stigli. Doznali smo o njihovoj akciji u Vrgorcu, kada su streljali na mjestu 30 ustaša a nekoliko su ih odveli u zarobljeništvo. Upalili su sudsku zgradu i duhan-sku stanicu.

Tehnika iz Splita je stigla sa drugom Atletom¹² (Ciko-Marin). Komandant se još nije javio. Drugaricu Radojku¹³ šaljem. Baraka još nije gotova. Nastoji je svršit ubrzanim tempom.

⁴ Redakcija nije mogla utvrditi identitet.

⁵ Edo Santini

⁶ Vicko Krstulović

⁷ Andrija Božanić

⁸ Srećko Reić

⁹ Jakiša Baučić

¹⁰ Ante Roje

¹¹ Nikola Repanić

¹² Leo Geršković

¹³ Radojka Katić

U slučaju Veljka Pokrajca nismo dovoljno upoznati niti koje on niti kakvi su njegovi odnosi prema Paji Popoviću i ostalim četnicima, te nam je teško dati određeno mišljenje. Međutim mislimo da bi trebalo s njime doći u kontakt preko posrednika da bi se saznao njegov stav nakon likvidacije Paje Popovića prije nego bi se njime bila predložila bilo kakva akcija. Isto tako da sudbinu Pajinih ljudi netreba upovezivati bar za sada sa akcijom Pokrajca. Svaka izjava Pokrajca kojom bi se on ogradio od Paje Popovića i ostalih četničkih bandi, dobro bi došla. Ovu njegovu izjavu nebi trebalo povezivati sa Pajinim ljudima.

Sa drugarskim pozdravom:

Smrt fašizmu — Sloboda naroda!

BROJ 110b

LETAK POKRAJINSKOG KOMITETA KPH ZA DALMACIJU
SELJACIMA I TEŽACIMA DALMACIJE ZA OBRANU ŽETVE
OD NEPRIJATELJA

SVIM SELJACIMA I TEŽACIMA U DALMACIJI¹

Braćo seljaci i težaci!

Za koji dan sazreti će na našim poljima žito i narod se već sprema za žetvu. Ali fašistički i ustaški razbojnici sakupljaju svoje razbojničke bande, da narodu otmu sav plod njegova rada. Oni hoće da naš narod izgladne, a plodovima sa naših njiva nahrane Hitlerovu i Musolinijevu vojsku, koja za volju njemačkih i talijanskih bankara već godinu dana tlači i porobljava naš narod.

Braćo seljaci i težaci!

Danas nije vrijeme da mirno čekamo, kada će okupatorske i ustaške bande upasti u naša sela i odnesti snopove s naših oranica. Nije vrijeme mirnom čekanju zato, jer smo mi u stanju da se odupremo okupatorskoj pljački. Hitlerova razbojnička vojska već malakše pod udarcima moćne nam bratske Crvene Armije. Ta razbojnička horda oslabljena je zimskom ofenzivom Crvene Armije. Ona nije bila u stanju da u proljeće izvrši bilo kakvu ofenzivu, koju je Hitler obećavao svojim pristašama. Umjesto toga Crvena je Armija svojom ofenzivom na harkovskom pravcu uništila ofenzivne snage njemačke armije. Ta armija niti sada u ljetu nije u stanju činiti velike ofenzivne pokrete, nego sve više slabi i gubi svoju snagu. Naskoro će se ta armija naći u kliještim dvaju frontova, jer se engleski i američki narod odlučio da zajedno sa hrabrim narodima Sovjetskog Saveza uništi na bojnopolju fašističku kugu. Još slabija je Musolinijeva okupatorska vojska, koja za Hitlera, Musolinija, njemačke i talijanske bankare tlači nas u Dalmaciji. Ta vojska je potpuno demoralizirana i trpi dnevno teške udarce od naše hrabre partizanske vojske. Ona je bila prisiljena, da ujedini svoje slugе ustaše i četnike, da bi ovi psi čuvari Hitlera i Musolinija štitili povlačenje talijanske vojske iz naših krajeva. Ta smalaksala kukavna talijanska vojska hoće, da bježeći iz naših krajeva još pokupi hranu sa naših oranica. A zar da mi to dozvolimo? Ne, braćo seljaci, spriječimo da ijedno zrno žita dopadne u neprijateljske ruke. Mi to možemo učiniti, jer je naš narod u toku jednogodišnje borbe s okupatorima i njihovim slugama skovao moćno oružje borbe: svoje hrabru partizansku vojsku. Ta naša partizanska vojska postala je moćna snaga, koja iz dana u dan oslobađa sela i gradove i u njima uspostavlja narodnu vlast, tako da je već ogromni dio naše zemlje oslobođen od tuđinskog jarma. Uz pomoć te svoje

¹ Original tipkan na stroju nalazi se u Institutu za historiju radničkog pokreta Hrvatske u Zagrebu fond KPH br. 38.

vojske i s oružjem u ruci narod je u stanju da obrani svoja polja od fašističkih razbojnika.

Braćo seljaci i težaci!

Organizirajte odmah po svim selima obranu naše žetve! Osnivajte Narodno-oslobodilačke Odbore, koji će rukovoditi cjelokupnim životom naših sela i koji će biti prava narodna vlast u selu. Narodno-oslobodilački Odbori, neka priđu odmah oboružavanju naroda i neka se povezuju s partizanskim Odredima, koji se nalaze u njihovom kraju. Neka se u obrani naše žetve pokaže jedinstvo naroda i njegove Narodno-oslobodilačke partizanske vojske!

**NI JEDNO ZRNO ZITA NEPRIJATELJU!
SVI NA ORUŽJE ZA OBRANU ŽETVE!**

Živio Jedinstveni Narodno-oslobodilački front!

Živjela naša hrabra Narodno-oslobodilačka partizanska vojska!

Smrt fašizmu — Sloboda narodu!

**Pokrajinski Komitet
Komunističke Partije Hrvatske
za Dalmaciju.**

Juni 1942.

(M. P.)²

² Okrugli pečat s utisnutim tekstom: Oblasni NF Hrvatske za Dalmaciju — Izvršni odbor.